

I. PHẦN MỞ ĐẦU

1. Lí do chọn đề tài

Giáo viên chủ nhiệm lớp là người tổ chức, quản lý trực tiếp và sâu sát nhất về mọi mặt đối với học sinh và thực hiện giáo dục đạo đức, lối sống, phát triển nhân cách cho từng học sinh. Vì thế, công tác chủ nhiệm lớp giữ vai trò quan trọng trong việc xây dựng và duy trì nề nếp, góp phần nâng cao chất lượng giáo dục toàn diện học sinh. Đồng thời, người GVCN lớp là “cầu nối” giữa nhà trường và gia đình học sinh, góp phần thực hiện tốt mối quan hệ giữa nhà trường, gia đình và xã hội.

Một trong những nhiệm vụ quan trọng nhất của người giáo viên ở tất cả các trường học phổ thông nói chung và trường Tiểu học nói riêng là công tác giáo viên chủ nhiệm lớp. Đây là hoạt động có chức năng kép: chức năng quản lý xã hội đối với một nhóm người (học sinh) theo chức trách, quyền hạn được quy định trong quy chế, điều lệ của nhà trường phổ thông do nhà nước ban hành; chức năng giáo dục do mục đích giáo dục, mục tiêu cấp học nhằm đạt tới sự phát triển toàn diện nhân cách học sinh. Trong quá trình giáo dục học sinh, muốn có chất lượng giáo dục tốt thì phải xây dựng đội ngũ giáo viên chủ nhiệm giỏi, bởi vì, người giáo viên chủ nhiệm lớp như một “Hiệu trưởng con” của nhà trường. Đặc biệt, trong giai đoạn hiện nay, khi ngành giáo dục đã có nhiều đổi mới theo hướng tích cực, chương trình GDPT 2018 đã được đưa vào thực hiện gần 4 năm, mục tiêu giáo dục toàn diện cho học sinh càng đặt ra cho giáo viên nói chung, giáo viên chủ nhiệm (GVCN) nói riêng nhiều trọng trách, nhiệm vụ cao cả và nặng nề hơn. Song như chúng ta đã biết, để công tác chủ nhiệm lớp đạt hiệu quả cao, không chỉ có một mình GVCN đảm nhận được, mà nó đòi hỏi phải phát huy được mối quan hệ phối hợp chặt chẽ giữa các lực lượng bên trong nhà trường như: Ban giám hiệu, Ban chấp hành công đoàn, Đoàn Thanh niên của nhà trường và giáo viên chủ nhiệm (GVCN) lớp cũng như các giáo viên bộ môn khác và các lực lượng ngoài nhà trường. Song trên thực tế, ở một số trường học, công tác chủ nhiệm lớp chưa thực sự được Ban giám hiệu quan tâm, chỉ đạo đúng mức như công tác giảng dạy chuyên môn. Vì thế, tính chất phối hợp giữa các tổ chức trong và ngoài nhà trường để giúp cho công tác chủ nhiệm đạt hiệu quả cao chưa được thực hiện hiệu quả. Điều đó ảnh hưởng không nhỏ đến kết quả học tập, tiếp nhận kiến thức và rèn luyện, bồi dưỡng, nâng cao các kỹ năng khác cho các em học sinh.

Nhận thức rõ vai trò vô cùng quan trọng của giáo viên chủ nhiệm (GVCN) lớp trong trường học, coi trọng công tác giáo viên chủ nhiệm lớp. Tiếp nối và phát huy những kết quả đạt được trong quản lý công tác chủ nhiệm lớp của các thế hệ đi trước, bản thân luôn học hỏi, tìm tòi để có được những biện pháp quản lý tốt nhằm nâng cao chất lượng đội ngũ GVCN lớp và nâng cao hiệu quả công tác chủ nhiệm lớp để cải thiện và từng bước nâng cao kết quả giáo dục tại nhà trường.

Qua một thời gian ứng dụng các biện pháp quản lý này, tôi thấy rõ hiệu quả tích cực của nó đối với sự phát triển, nâng cao chất lượng giáo dục toàn diện của nhà trường. Vì thế, tôi chọn đề tài *“Một số giải pháp giúp giáo viên nâng cao hiệu quả công tác chủ nhiệm lớp để cải thiện chất lượng giáo dục tại trường TH Nguyễn Bình Khiêm”*, để chia sẻ với bạn bè đồng nghiệp mong nhận được sự góp ý bổ sung của các đồng chí.

2. Mục tiêu, nhiệm vụ của đề tài

Đề tài này tập trung nghiên cứu, rút ra một số kinh nghiệm, giải pháp cụ thể trong công tác quản lý, chỉ đạo nhằm nâng cao chất lượng đội ngũ giáo viên chủ nhiệm của nhà trường; từ đó, nâng cao chất lượng, hiệu quả công tác chủ nhiệm lớp, góp phần nâng cao chất lượng giáo dục toàn diện của nhà trường trong bối cảnh các trường Tiểu học trên cả nước đã và đang thực hiện Chương trình GDPT 2018.

- Tập trung nghiên cứu cơ sở lý luận và thực tiễn liên quan đến công tác chủ nhiệm lớp.
- Nghiên cứu những giải pháp, biện pháp hiệu quả, cụ thể để áp dụng nhằm nâng cao chất lượng giáo dục toàn diện cho học sinh.
- Phân tích quá trình thực hiện nhiệm vụ chủ nhiệm qua các bài học kinh nghiệm của bản thân.

3. Đối tượng, phạm vi nghiên cứu

Đối tượng nghiên cứu là đội ngũ giáo viên Tiểu học trường TH Nguyễn Bình Khiêm thị xã Buôn Hồ, tỉnh Đắk Lắk.

4. Giới hạn của đề tài

- Đề tài được nghiên cứu trong phạm vi giáo viên Tiểu học trường TH Nguyễn Bình Khiêm thị xã Buôn Hồ, tỉnh Đắk Lắk.
- Thời gian: Năm học 2022 - 2023
- Địa điểm: TH Nguyễn Bình Khiêm, thị xã Buôn Hồ, tỉnh Đắk Lắk.

5. Phương pháp nghiên cứu:

- Phương pháp nghiên cứu lý luận (đọc tài liệu)
- Phương pháp quan sát thực tiễn
- Phương pháp tổng kết kinh nghiệm, kiểm tra đối chứng.
- Phương pháp nghiên cứu tâm sinh lý lứa tuổi học sinh tiểu học
- Phương pháp xử lý thông tin....
- Đàm thoại trao (đổi chia sẻ)

I. PHẦN NỘI DUNG

1. Cơ sở lý luận

Trong giảng dạy người giáo viên chủ nhiệm lớp có vị trí vai trò, nhiệm vụ vô cùng quan trọng đó là: giáo viên chủ nhiệm là người được hiệu trưởng bổ nhiệm trong số những giáo viên có kinh nghiệm và có uy tín. Giáo viên chủ nhiệm lớp được thay mặt Hiệu trưởng quản lý và tổ chức học tập, rèn luyện đạt mục tiêu đào tạo. GVCN vừa đóng vai trò quản lý hành chính Nhà nước, vừa đóng vai trò người thầy giáo, đồng thời còn đóng vai trò người đại diện cho quyền lợi của tập thể lớp.

Giáo viên chủ nhiệm (GVCN) là người chủ chốt của nhà trường làm công tác giáo dục đạo đức, lối sống cho HS lớp mình chủ nhiệm

Giáo viên chủ nhiệm (GVCN) là cầu nối giữa lớp với các GV bộ môn, Ban giám hiệu, Tổ CM, các tổ chức đoàn thể trong nhà trường (Công đoàn, TPTĐ, Đoàn thanh niên, Nữ công...) và Cha mẹ học sinh.

Giáo viên chủ nhiệm (GVCN) lớp là người đại diện quyền lợi, nguyện vọng chính đáng của tập thể học sinh, là cầu nối giữa gia đình, nhà trường và xã hội.

- Nhiệm vụ của giáo viên chủ nhiệm lớp luôn gắn với nhiệm vụ giáo dục toàn diện của nhà trường nhằm thực hiện tốt mục tiêu giáo dục- đào tạo, cụ thể là:

+ Người giáo viên chủ nhiệm trường tiểu học phải nắm vững mục tiêu giáo dục của cấp tiểu học;

+ Dựa vào tình hình thực tế, vạch kế hoạch giúp lớp tổ chức thực hiện chương trình đào tạo (học tập, rèn luyện) trong từng tuần, từng tháng, học kỳ và năm học. Cùng cán bộ lớp theo dõi, đánh giá kết quả học tập, rèn luyện của lớp chủ nhiệm theo từng tháng, học kỳ và năm học; đồng thời báo cáo kết quả đó với nhà trường vào cuối mỗi tháng.

+ Liên hệ với gia đình HS để phối hợp giáo dục HS khi cần thiết.

+ Ghi nhận xét, xác nhận các vấn đề thuộc về quản lý hành chính Nhà nước trong phạm vi hoạt động của lớp như đơn từ của HS, báo cáo của lớp ...

+ Kết thúc thời gian năm học, chủ nhiệm lớp phải bàn giao hồ sơ công tác chủ nhiệm lớp cho cán bộ văn phòng và bàn giao tình hình lớp cho giáo viên chủ nhiệm mới.

- Như vậy, Trong trường học, lớp học là đơn vị cơ bản được thành lập để tổ chức giảng dạy và giáo dục học sinh. Để quản lý, giáo dục học sinh trong lớp, nhà trường phân công một trong những giáo viên giảng dạy có năng lực chuyên môn tốt, có kinh nghiệm làm công tác quản lý, giáo dục học sinh, có tinh thần trách nhiệm cao và nhiệt tình trong công tác, có uy tín với học sinh, phụ huynh và đồng nghiệp

làm chủ nhiệm lớp.

- Giáo viên chủ nhiệm (GVCN) ở trường phổ thông là người thay mặt hiệu trưởng quản lý toàn diện một lớp học. Vai trò quản lý đó được thể hiện trong việc xây dựng kế hoạch giáo dục; tổ chức các hoạt động giáo dục; kiểm tra, đánh giá kết quả học tập của học sinh trong lớp thuộc bộ môn mình giảng dạy; phối hợp với các giáo viên bộ môn (GVBM) đánh giá kết quả rèn luyện của học sinh... Giáo viên chủ nhiệm (GVCN) là nhân vật trung tâm, là linh hồn của lớp, là người tập hợp mỗi đoàn kết học sinh trong tập thể lớp. GVCN giữ vai trò chủ động trong việc phối hợp với các lực lượng giáo dục trong và ngoài nhà trường để giáo dục học sinh: nhà trường, gia đình và xã hội. Trong đó, nhà trường là lực lượng giáo dục có tính chuyên nghiệp. Giáo viên chủ nhiệm (GVCN) chịu trách nhiệm về kết quả học tập và rèn luyện của học sinh trong lớp trước Hiệu trưởng, Hội đồng nhà trường và cha mẹ học sinh. Hiệu quả công tác của người giáo viên chủ nhiệm (GVCN) được thể hiện chính trong các sản phẩm giáo dục của mình.

Bởi vậy, công tác chủ nhiệm lớp là vô cùng quan trọng, để nâng cao chất lượng công tác chủ nhiệm lớp, không thể không kể đến chất lượng đội ngũ giáo viên chủ nhiệm lớp trong các trường học, bởi chất lượng đội ngũ GVCN lớp có vai trò quan trọng góp phần quyết định đến sự thành công hay thất bại trong quá trình giáo dục toàn diện một lớp học. Không có những giáo viên chủ nhiệm giỏi thì không thể tổ chức được những lớp học tốt và mang lại hiệu quả cao trong quá trình giáo dục và đương nhiên sẽ không cải thiện chất lượng đáp ứng yêu cầu mục tiêu giáo dục.

2. Thực trạng vấn đề nghiên cứu

- Nhà trường có vị trí đóng chân khá thuận lợi cách trung tâm thị xã 5 km. Cơ sở vật chất khá đầy đủ về phòng học, sân chơi, nhà đa năng cũng như các trang thiết bị dạy học, tổ chức các hoạt động trải nghiệm.

- Tập thể hội đồng sư phạm trong nhà trường cũng như Ban đại diện CMHS luôn đoàn kết ủng hộ và đồng hành cùng nhà trường để nâng cao chất lượng đội ngũ, chất lượng giáo dục toàn diện cho học sinh của nhà trường.

- Trong quá trình công tác, bản thân đã có hơn 20 năm làm công tác chủ nhiệm lớp với kết quả đạt được là lớp xuất sắc dẫn đầu trong các phong trào thi đua của nhà trường nên tôi có tích lũy được một số kinh nghiệm để chia sẻ đồng hành với giáo viên.

- Về chất lượng đội ngũ cấp Tiểu học trường TH Nguyễn Bình Khiêm 15 đồng chí giáo viên làm công tác chủ nhiệm lớp có trình độ đạt chuẩn, nhiệt tình năng nổ lại có năng lực chuyên môn tốt. Các giáo viên được phân công làm nhiệm vụ chủ nhiệm lớp trong các năm học phần lớn đều có tinh thần trách nhiệm cao trong công việc, tận tâm, tận lực với học sinh, luôn sát cánh cùng tập thể lớp, Chi hội cha mẹ

(CMHS) của lớp để hoàn thành các nhiệm vụ được giao, góp phần không nhỏ trong việc nâng cao chất lượng, giáo dục toàn diện học sinh, giúp các em có được những kiến thức, kỹ năng cơ bản để tiếp tục học lên các cấp học trên. Đa số giáo viên chủ nhiệm lớp được cha mẹ học sinh, học sinh và đồng nghiệp yêu quý, tín nhiệm cao.

- Bên cạnh những thuận lợi cũng không ít khó khăn đặt ra cho nhà trường. Đó là:

- Đội ngũ giáo viên tiểu học đa số lớn tuổi, bắt nhịp không kịp với xu thế đổi mới của Chương trình giáo dục phổ thông trong đó các hoạt động trải nghiệm đòi hỏi người giáo viên phải có các kỹ năng mềm để hướng dẫn tổ chức cho học sinh hoàn thành các sản phẩm.

- Một số ít giáo viên khác còn hạn chế về kỹ năng, năng lực giao tiếp với phụ huynh, thiếu tinh thần học hỏi tìm tòi, bằng lòng với những gì đã có nghiêng về dạy chữ nhiều hơn dạy kỹ năng kỹ xảo cho học sinh.

- Ở góc độ quản lý, nhiều khi Ban giám hiệu quan tâm, đầu tư đến chất lượng đội ngũ GV giảng dạy chuyên môn nhiều hơn là công tác chủ nhiệm lớp. Trong các buổi sinh hoạt chuyên môn, các tổ, nhóm chuyên môn cũng hiếm khi đưa nội dung chủ nhiệm lớp để đánh giá, trao đổi, chia sẻ mà thường chỉ được thực hiện khi họp Hội đồng, Hội nghị GVCN lớp...

- Về phía học sinh: Bên cạnh những học sinh ngoan, chăm chỉ học tập, thực hiện tốt nội quy trường lớp, vẫn còn một số học sinh còn gặp khó khăn trong học tập, rèn luyện mà chúng ta còn gọi là những học sinh chưa ngoan hay “học sinh cá biệt”. Số học sinh này có thể là những học sinh hay nghỉ học, hoặc hơi tăng động thích đùa nghịch những hành vi thiếu sự thân thiện mà hơi thô bạo dẫn đến đánh nhau, thiếu ý thức trong giờ học, thường xuyên vi phạm nội quy trường lớp. Một số phụ huynh có con là “học sinh cá biệt” chỉ tin những lời nói của con mình rồi gây sức ép cho giáo viên, ... Điều đó đã tạo ra nhiều khó khăn cho giáo viên chủ nhiệm lớp và cũng ảnh hưởng đến chất lượng giáo dục chung của lớp, của trường.

Qua thực tế theo dõi, đánh giá về quá trình làm việc và hiệu quả công việc được giao, trường có khoảng 33% giáo viên làm chủ nhiệm lớp rất tốt, có kỹ năng, nghệ thuật, có năng lực thực sự và rất tâm huyết, trách nhiệm với công việc được giao, được học sinh và cha mẹ các em tín nhiệm. Hiệu quả công tác chủ nhiệm đạt được rất cao, góp phần không nhỏ vào việc nâng cao chất lượng giáo dục chung của nhà trường. Có khoảng 40% giáo viên tiếp theo có khả năng làm chủ nhiệm đạt ở mức khá tốt. Số giáo viên này cũng có nhiều người có năng lực, kinh nghiệm, nhưng chưa thực sự hết mình với công việc được giao. Có những giáo viên thì chưa có nhiều kinh nghiệm nên dù rất tâm huyết, trách nhiệm với công việc, nhưng kết quả đạt được cũng chưa thật tốt. Số còn lại, năng lực chủ nhiệm còn nhiều hạn chế.

Những giáo viên này thường không có năng lực chủ nhiệm, làm công tác chủ nhiệm thiếu nhiệt huyết, thiếu tính linh động, sáng tạo, chỉ nhận nhiệm vụ như một việc phải làm chứ không có đam mê, không hết mình vì công việc và hiệu quả công việc vì thế cũng chỉ đạt ở mức hoàn thành.

Qua khảo sát nghiệp vụ công tác chủ nhiệm lớp của 15 giáo viên làm công tác chủ nhiệm lớp trước khi bước vào thực hiện đề tài này, tôi thu được kết quả như sau.

Bảng 1: Bảng khảo sát về nghiệp vụ, kỹ năng công tác chủ nhiệm lớp đầu năm học 2022-2023

NỘI DUNG KHẢO SÁT	SỐ GV ĐƯỢC KHẢO SÁT	TỐT		ĐẠT		CHƯA ĐẠT	
		SL	TỈ LỆ	SL	TỈ LỆ	SL	TỈ LỆ
Số GV nêu được vị trí, vai trò của GVCN lớp	15	3	20,00	5	33,33	7	46,66
Số GV xây dựng đúng thể thức, quy trình 1 Kế hoạch		3	20,00	6	46,66	6	46,66
Số GV tổ chức thành thạo tiết HĐTN-Sinh hoạt lớp		4	26,66	5	26,68	6	46,66
Số GV tổ chức, hướng dẫn cho học sinh múa hát tập thể		2	13,33	4	26,66	9	60,01
Số lớp học được trang trí	15 lớp	5	33,33	7	46,67	03	20,0

Kết quả này cho thấy, đa số giáo viên chủ nhiệm (GVCN) lớp còn thiếu và yếu về kỹ năng, năng lực giao tiếp. Mặc dù trước đây đã được Ban giám hiệu nhà trường quan tâm nhưng tinh thần học hỏi trau dồi kỹ năng, sự tự giác và tính thường xuyên không có nên các kỹ năng, nghiệp vụ về công tác chủ nhiệm lớp còn bị hạn chế. Điều đó dẫn đến việc học sinh không thuộc bài hát sinh hoạt tập thể và chúng tôi GVCN cũng rất hạn chế tổ chức các hoạt động để các em tham gia rèn luyện kỹ năng cơ bản.

Bảng 2: Thống kê chất lượng hai môn toán, tiếng Việt giữa học kỳ I, năm học 2022-2023;

MÔN HỌC	Khối lớp	TSHS	Chưa hoàn thành	
			Số lượng	Tỉ lệ %
Toán	1	109	2	2,2

	2	99	2	1,9
	3	94	2	2,0
	4	97	7	7,5
	5	89	11	11,0
	CỘNG	488	24	4,9
Tiếng Việt	1	109	8	9,0
	2	99	5	4,9
	3	94	5	5
	4	97	2	2,2
	5	89	8	8,0
	CỘNG	488	28	5,8

Qua bảng thống kê trên, chúng ta thấy rằng, về cơ bản kết quả giáo dục về phẩm chất năng lực của học sinh đều đạt các tiêu chí của trường. Tuy nhiên, số học sinh chưa hoàn thành về môn học vẫn chiếm lệ cao so với kế hoạch giáo của nhà trường. Điều này chứng tỏ vai trò của công tác quản lý, của GVCN chưa được phát huy triệt để.

Từ thực tế trên, đánh giá một cách khách quan, tôi vẫn thấy rõ những tồn tại, hạn chế trong công tác quản lý, bồi dưỡng đội ngũ cũng như chỉ đạo giáo viên thực hiện nhiệm vụ chủ nhiệm lớp vẫn chưa thể hiện rõ vai trò quan trọng của công tác chủ nhiệm lớp trong đó có công tác quản lý, mới chỉ dừng lại ở việc phân công nhiệm vụ, kiểm tra, đánh giá công tác chủ nhiệm của các giáo viên mà chưa đầu tư đúng mức, chưa hoạch định sẵn một kế hoạch cụ thể cho việc quản lý, chỉ đạo, bồi dưỡng đội ngũ GVCN như thế nào để mang lại hiệu quả tốt nhất trong điều kiện có thể, cũng chưa có chế độ động viên, khen thưởng thoả đáng, kịp thời. Phần lớn, Ban giám hiệu còn tập trung cho việc nâng cao chất lượng chuyên môn các môn học mà chưa chú trọng đúng mức trong việc nâng cao chất lượng đội ngũ GVCN cũng như công tác chủ nhiệm lớp. Chính điều đó đã làm cho nhiều giáo viên chưa có kinh nghiệm chủ nhiệm, còn lúng túng trong công tác chủ nhiệm lớp; có những giáo viên bằng lòng những gì đã có, thiếu tinh thần học hỏi để nâng cao chuyên môn, kỹ năng.

Nếu cứ để cho thực trạng ấy tiếp diễn thì mạnh ai người ấy được, công tác chủ nhiệm lớp sẽ được tiến hành theo kiểu tự phát nhiều hơn. Như vậy không thể góp phần thúc đẩy, nâng cao hiệu quả giáo dục toàn diện học sinh nói riêng và sự

phát triển của tổng thể nhà trường nói chung. Đặc biệt, trong bối cảnh ngành giáo dục đang thực hiện chương trình GDPT 2018, nhiều đổi mới về mặt chuyên môn, nhiều yêu cầu được đặt ra đối với một giáo viên, trong đó có GVCN, nếu không có những định hướng, kế hoạch đúng đắn từ phía nhà trường, thì GVCN rất khó để thành công trong công việc được giao. Đặc biệt những GVCN có năng lực chưa tốt sẽ gặp rất nhiều khó khăn trong quá trình công tác. Điều đó sẽ ảnh hưởng không nhỏ đến chất lượng chung của toàn trường.

Thực trạng này làm tôi thực sự băn khoăn, trăn trở và mong muốn tìm ra giải pháp nâng cao chất lượng đội ngũ GVCN lớp nói riêng và đội ngũ GV của nhà trường nói chung để cải thiện chất lượng giáo dục ở trường.

Để khắc phục những hạn chế nêu trên, để có những hướng đi chủ động, tích cực, phù hợp với tình hình thực tế và mang lại hiệu quả cao trong công tác quản lý, tôi đã có nhiều suy nghĩ, tìm tòi, trăn trở để đưa ra một số giải pháp quản lý công tác chủ nhiệm nhằm nâng cao chất lượng đội ngũ giáo viên chủ nhiệm lớp cũng như hiệu quả công tác chủ nhiệm lớp. Sau khi đưa vào thực tế ứng dụng, chúng tôi thấy rằng, những biện pháp quản lý này đã góp phần không nhỏ vào việc nâng cao chất lượng giáo dục chung của nhà trường. Vì thế, tôi mong muốn được chia sẻ những kinh nghiệm này đến bạn bè, đồng nghiệp để chúng ta có cơ hội được học hỏi kinh nghiệm lẫn nhau, thực hiện ngày càng tốt hơn sứ mệnh được giao của những người làm công tác giáo dục.

3. Nội dung và hình thức của giải pháp/biện pháp;

Để nâng cao chất lượng đội ngũ nói chung, đội ngũ giáo viên chủ nhiệm (GVCN) lớp nói riêng, hàng năm, căn cứ vào tình hình thực tế và những nhiệm vụ chính trị cần thực hiện, Ban giám hiệu nhà trường đều xây dựng Kế hoạch bồi dưỡng đội ngũ của năm học đó. Để bồi dưỡng, nâng cao chất lượng đội ngũ giáo viên chủ nhiệm (GVCN) lớp, tôi đã triển khai thực hiện đồng bộ nhiều giải pháp, xin chia sẻ một số giải pháp đã thực hiện như sau:

3.1. Bồi dưỡng kiến thức về giáo viên chủ nhiệm cho đội ngũ giáo viên

Mục tiêu: Giúp giáo viên có được những kiến thức cơ bản như vị trí, vai trò và chức năng của người giáo viên nói chung, GVCN nói riêng; Kỹ năng xây dựng kế hoạch; Cách thức tổ chức tiết HĐTN-Sinh hoạt lớp. Từ đó, họ phát huy vai trò và làm tốt công tác chủ nhiệm lớp.

Cách thực hiện:

Để bồi dưỡng kỹ năng nghiệp vụ công tác chủ nhiệm cho đội ngũ giáo viên chủ nhiệm lớp, nhà trường luôn cử CBQL, giáo viên tham gia các lớp tập huấn, bồi dưỡng về công tác chủ nhiệm lớp do cấp trên tổ chức. Khi cử GV tham gia các lớp tập huấn, lựa chọn những giáo viên có năng lực về công tác chủ nhiệm, về khả năng

thuyết trình...đề tham gia. Sau khi tham gia các lớp tập huấn này, xây dựng Kế hoạch tập huấn mở rộng tại trường để cho GV đã được cử đi tập huấn chia sẻ lại các nội dung đã được tập huấn trước đó. Thành phần tham gia các lớp tập huấn mở rộng không chỉ đơn thuần là GVCN lớp mà tất cả các thành viên trong hội đồng giáo dục nhà trường. Bởi vì, CBQL cũng cần nắm bắt kịp thời các nội dung, các yêu cầu mới trong các mặt công tác để triển khai thực hiện, kiểm tra, đôn đốc, đánh giá quá trình thực hiện của giáo viên. Các GV hiện tại không chỉ nhiệm vụ lớp cũng cần học hỏi kinh nghiệm, nắm bắt các chủ trương, giải pháp... để những năm học sau được phân công chủ nhiệm không phải ngỡ ngàng trước những yêu cầu mới và đồng thời cũng có thêm kinh nghiệm trong quá trình công tác, giáo dục học sinh.

Bên cạnh đó, hàng năm, nhà trường đều chủ động xây dựng kế hoạch mở lớp bồi dưỡng kỹ năng, nghiệp vụ công tác chủ nhiệm lớp. Thời gian tổ chức các lớp bồi dưỡng thường diễn ra đầu năm học. Thành phần tham gia bao gồm BGH và toàn thể giáo viên. Tại các lớp bồi dưỡng này, thường tập trung triển khai các nội dung sau:

Nội dung thứ 1: Tổ chức tập huấn cách thức xây dựng kế hoạch công tác chủ nhiệm lớp cho giáo viên.

- Xây dựng Kế hoạch tập huấn;
- Xây dựng nội dung, chương trình, bài giảng: Bố cục một Kế hoạch, thể thức văn bản, nội dung của từng phần trong kế hoạch, ...
- Triển khai Kế hoạch, phổ biến các nội dung chuẩn bị tập huấn và giao nhiệm vụ cho GV (cá nhân hoặc nhóm) tự tìm hiểu;
- Tiến hành tập huấn:
  - + Để phát huy năng lực của giáo viên, cần để giáo viên tự xây dựng một kế hoạch theo hiểu biết của bản thân.
  - + Trình bày sản phẩm của cá nhân (nhóm)
  - + Các cá nhân GV (nhóm) góp ý
  - + Cùng xây dựng kế hoạch hoàn chỉnh, thống nhất.

Để xây dựng được kế hoạch chủ nhiệm hiệu quả, khả thi, GVCN cần tuân thủ theo quy trình 6 bước sau:

Bước 1: Phân tích môi trường lớp học

Bước 2: Xây dựng định hướng phát triển lớp học

Bước 3: Xác định mục tiêu cần đạt được của lớp.

Bước 4: Xác định các giải pháp cần tiến hành để đạt được mục tiêu.

Bước 5: Xác định các mục tiêu đề xuất tổ chức thực hiện kế hoạch.

Bước 6: Viết văn bản và phê chuẩn văn bản kế hoạch của lớp mình chủ nhiệm

trước khi thực hiện.

Cấu trúc nội dung bản kế hoạch cần đạt đơn giản, rõ ràng, có liên hệ bên trong một cách logic.

Không bỏ sót nội dung cần thực hiện.

Giúp cho việc quản lí và thực thi dễ dàng.

Nội dung thứ 2: Tổ chức tập huấn, chuyên đề tiết HĐTN (SHL) bồi dưỡng cho giáo viên;

Như chúng ta đã biết, tiết sinh hoạt lớp (Hoạt động trải nghiệm- theo chương trình GDPT 2018) nhằm đánh giá những kết quả đã đạt được cũng như những tồn tại, hạn chế trong học tập và rèn luyện suốt cả một tuần của học sinh lớp thông qua việc tự đánh giá của học sinh, đánh giá giữa học sinh- học sinh, giáo viên- học sinh để học sinh biết và phát huy những ưu điểm, khắc phục những yếu kém- hạn chế mà bản thân còn mắc phải. Trong quá trình đánh giá, rèn luyện được cho các em những kỹ năng cần thiết như: kỹ năng sử dụng ngôn ngữ, kỹ năng trình bày. Qua đó phát huy được năng lực bản thân. Trong tiết này, giáo viên được lắng nghe ý kiến, nguyện vọng của các em học sinh trong lớp.

Như vậy giáo viên có thêm cơ hội hiểu và gần gũi các em hơn, đưa ra kế hoạch sát thực với đặc điểm học sinh lớp mình phụ trách hơn. Và như vậy, mọi kế hoạch của GV đưa ra chắc chắn sẽ thực hiện đạt kết quả cao. Tuy nhiên trong thực tế, mặc dù đa số giáo viên làm công tác chủ nhiệm đã được học, đã có thâm niên nghề, nhưng không phải thầy cô nào cũng tổ chức hiệu quả tiết sinh hoạt lớp. Thay vào đó, một số giáo viên còn tổ chức qua loa, đại khái mà chưa theo một quy trình nào có thể nói là “ý nghĩa”. Vì vậy, việc tổ chức tập huấn, chuyên đề tiết HĐTN (Sinh hoạt lớp) cho giáo viên là việc làm hết quan trọng và cần thiết để giáo viên nắm được ý nghĩa, vai trò và quy trình thực hiện một cách hiệu quả nhất. Dưới sự hướng dẫn hỗ trợ cũng như sự nỗ lực học hỏi từ các cán bộ quản các trường, bản thân tôi đã học tập và về triển khai cho toàn bộ giáo viên trong nhà trường tiết dạy Hoạt động trải nghiệm lớp 1 làm minh họa để các lớp khác làm cơ sở thực hiện linh hoạt theo đối tượng, năng lực và trình độ của học sinh để phát huy được năng lực phẩm chất của học sinh một cách tốt nhất có thể.

Các bước thực hiện:

- Xây dựng Kế hoạch chuyên đề, tham mưu Hiệu trưởng;
- Tổ chức họp phân công nhiệm vụ cho từng thành viên;
- Xây dựng kế hoạch bài dạy;
- Tổ chức họp góp ý thống nhất kế hoạch bài dạy, chuẩn bị các điều kiện tổ chức;

- Tổ chức tiết dạy chuyên đề, chia sẻ sau tiết dạy, thống nhất.

Một số hình ảnh minh họa sinh hoạt chuyên đề chia sẻ kinh nghiệm về công tác chủ nhiệm và dạy HĐTN;

- Hình ảnh sinh hoạt chuyên môn chia sẻ về tiết dạy HĐTN/ SHL.

Hình ảnh HĐNG chính khoá.

Sau khi thực hiện chuyên đề, đại đa số giáo viên đã thành thạo với cách thức tổ chức sinh hoạt, học sinh tự tin đánh giá bản thân, bạn bè; Đặc biệt, các em rất vui vẻ và thích thú trong giờ học.

Nội dung thứ 3. Tập huấn, về việc kiểm tra, đánh giá học sinh cho đội ngũ giáo viên.

Giáo viên chủ nhiệm ở Tiểu học là người thường được phân công giảng dạy một số môn học và chịu trách nhiệm chính trong việc đánh giá xếp loại học sinh cho lớp mình phụ trách. Vì vậy, giáo viên cần nắm được quy định về việc đánh giá như thế nào là đúng, trúng và động viên khích lệ học sinh. Để làm được việc này, không đơn thuần là chỉ nắm được văn bản quy định việc đánh giá mà là ở kỹ năng đánh giá. Nhất là đánh giá thường xuyên cho học sinh (câu, từ dùng như thế nào, thái độ ra sao khi đánh giá,...). Do đó, nhà trường cần tổ chức tập huấn cho đội ngũ giáo viên việc này và thường xuyên kiểm tra khâu đánh giá của họ để kịp thời chấn chỉnh. Góp phần nâng cao công tác đánh giá học sinh của giáo viên, phát huy được năng lực - phẩm chất của người học.

Hình ảnh tập huấn nâng cao năng lực kiểm tra, đánh giá học sinh cho đội ngũ giáo viên;

3.2. Tổ chức tốt Hội thi giáo viên chủ nhiệm lớp giỏi cấp trường;

Mục tiêu:

a) Phát hiện, công nhận, tôn vinh giáo viên đạt danh hiệu giáo viên chủ nhiệm lớp giỏi và nhân rộng những điển hình tiên tiến, góp phần thu hút sự quan tâm của các lực lượng xã hội tham gia giáo dục trẻ em, học sinh, tạo động lực phát triển sự nghiệp giáo dục của địa phương và của toàn Ngành;

b) Tạo động lực cho giáo viên phấn đấu, hoàn thiện bản thân đáp ứng yêu cầu đổi mới, nâng cao chất lượng giáo dục, phát triển nghề nghiệp;

c) Góp phần nâng cao hiệu quả sinh hoạt chuyên môn và đẩy mạnh các phong trào thi đua; khuyến khích, động viên, tạo cơ hội cho giáo viên rèn luyện, tự học, sáng tạo, học hỏi, trao đổi, truyền đạt, phổ biến kinh nghiệm trong công tác chủ nhiệm lớp đối với giáo viên phổ thông.

Cách thực hiện

- Xây dựng kế hoạch dựa trên các văn bản hướng dẫn tổ chức Hội thi; Các tiêu chuẩn, tiêu chí, ...

- Thành lập các Ban, Tiểu ban tổ chức Hội thi;

- Triển khai Kế hoạch, các văn bản liên quan để giáo viên biết và thực hiện như Thông tư 22/2019/TT-BGDĐT quy định về Hội thi giáo viên dạy giỏi, giáo viên chủ nhiệm giỏi. Giáo viên nắm được những quy định mới về thi giáo viên chủ nhiệm giỏi, ...

Ngoài ra, cần phổ biến đến từng giáo viên quyền lợi trong việc tham gia Hội thi do đơn vị quy định. Vì trên thực tế cho thấy, đa số giáo viên rất ngại tham gia các cuộc thi trong đó có Hội thi GVCNL giỏi. Nếu chúng ta không gắn trách nhiệm với quyền lợi của họ thì phong trào mũi nhọn của nhà trường dường như không có và chất lượng đội ngũ cũng như chất lượng giáo dục khó được cải thiện và nâng cao và khi đó kéo theo chất lượng giáo dục cũng không được cải thiện, thậm chí bị đẩy lùi.

Sau khi có kết quả thi cấp trường, ngoài việc tiếp tục học hỏi trau dồi thêm kiến thức cũng như kỹ năng của mỗi giáo viên, nhà trường cần quan tâm bồi dưỡng, hỗ trợ giáo viên, luôn sát cánh và đồng hành với họ, sẵn sàng giúp đỡ khi họ cần, gần gũi chia sẻ và động viên khích lệ để giáo viên thấy được sự quan tâm của nhà trường và sẵn sàng tham gia cấp cao hơn.

- Nhân rộng điển hình những giáo viên có tình huống xử lý tốt.

- Biểu dương khen thưởng những giáo viên đạt thành tích cao trong hội thi các cấp.

- Yêu cầu 100% giáo viên tham gia dự giờ một số tiết thi HĐTN tốt.

Lấy kết quả giáo viên đạt giải trong Hội thi GVCNG cấp thị xã, biểu dương nhân rộng điển hình.

Hình ảnh kết quả giáo viên tham gia Hội thi GVCNG cấp tỉnh;

3.3. Bồi dưỡng cho giáo viên kỹ năng, năng lực giao tiếp với cha mẹ học sinh;

Mục tiêu: Giúp giáo viên có những kỹ năng cơ bản cần thiết trong việc phối hợp với cha mẹ học sinh để giáo dục các em, phát triển tốt “Đức, trí, thể, mỹ”

Cách thực hiện

Một trong những vai trò của giáo viên chủ nhiệm (GVCN) là phối hợp chặt chẽ với gia đình học sinh, với các giáo viên bộ môn, Đội Thiếu niên Tiền phong Hồ Chí Minh, các tổ chức xã hội có liên quan trong việc hỗ trợ, giám sát việc học tập, rèn luyện, hướng nghiệp của học sinh lớp mình chủ nhiệm và góp phần huy động các nguồn lực trong cộng đồng phát triển nhà trường. Trong đó, phối hợp chặt chẽ với gia đình học sinh đóng vai trò vô cùng quan trọng, quyết định đến chất lượng giáo dục của lớp, của trường.

- Làm thế nào để gửi tới cha mẹ học sinh thông điệp của nhà trường, của giáo viên đạt hiệu quả nhất?

- Làm thế nào để xử lý tốt những tình huống căng thẳng giữa giáo viên và phụ huynh, chuyển hoá sự việc? Thì rất cần ở người giáo viên chủ nhiệm có nghiệp vụ kỹ năng sư phạm, kỹ năng mềm dẻo và linh hoạt. Một sự việc nào đó xảy ra giữa trò và trò dẫn đến phụ huynh bức xúc gây sức ép cho giáo viên nếu giáo viên có năng lực xử lý tốt thì hiệu quả tốt đẹp và ngược lại. Vì vậy, giáo viên chủ nhiệm cần có “nghệ thuật” trong công việc này. Để làm được điều này hàng tháng Ban giám hiệu nhà trường lấy những tình huống sư phạm về giao tiếp giữa nhà trường và phụ huynh để đưa ra trao đổi chia sẻ từ đó, giáo viên rút kinh nghiệm, áp dụng.

- Biểu dương những giáo viên ứng xử tốt, những giáo viên có được sự tin tưởng của phụ huynh.

- Hiệu trưởng và phó hiệu trưởng nắm bắt tâm tư nguyện vọng của quý phụ huynh khi giao con cho giáo viên chủ nhiệm quản lý giảng dạy để có hướng chỉ đạo, tư vấn hỗ trợ kịp thời.

Ngoài những nội dung cần phổ biến chung, giáo viên chủ nhiệm cần phối hợp với Ban đại diện CMHS của lớp tổ chức trao đổi kinh nghiệm giáo dục con em. Không nên thông báo cụ thể những em còn yếu kém, chưa ngoan trong cuộc họp vì như vậy dễ làm cho cha mẹ các em bị mặc cảm do khuyết điểm của con em mình. Giáo viên nên sắp xếp thời gian gặp riêng một số CMHS vào các thời điểm khác nhau để trao đổi về tình hình học tập, rèn luyện của con em họ (Luôn nhớ tìm ra cái tốt, cái hay của con em họ trao đổi trước và sau đó trao đổi đến điểm yếu cần khắc phục) và thống nhất cha mẹ học sinh về phương pháp giáo dục để đạt được mục đích giáo dục học sinh của lớp mình chủ nhiệm.

- Nâng cao nhận thức về giáo dục đối với cha mẹ học sinh và giúp họ ý thức rằng mình cũng là chủ thể của giáo dục chứ không phải nhà trường mới làm công tác giáo dục; giữa nhà trường và CMHS phải có sự phối hợp chặt chẽ để thực hiện tốt việc giáo dục học sinh.

- Giáo viên chủ nhiệm cần thông báo kịp thời kết quả học tập và rèn luyện của học sinh về gia đình để nắm bắt kịp thời việc học và kết quả học tập của con em họ. Đề ra hướng giải quyết, biện pháp phối hợp giáo dục nếu cần thiết; Trao đổi với cha mẹ học sinh về cách thức hỗ trợ các em học tập ở nhà, các văn bản liên quan đến trách nhiệm của cha mẹ đối với con cái.

- Trao đổi với cha mẹ học sinh về điều kiện cơ sở vật chất của nhà trường và vai trò của cơ sở vật chất tác động đến chất lượng dạy của giáo viên và hoạt động học học sinh. Qua đó thu hút, vận động cha mẹ học sinh cùng chung tay để xây dựng trường lớp, góp phần nâng cao chất lượng giáo dục.

Đây là một số lớp học đã thực hiện “**Hình ảnh lớp học stem**” cho các em học sinh;

Hình ảnh hoạt động trải nghiệm;

Đến năm học 2023- 2024 này, tiếp tục áp dụng các giải pháp trên vẫn cho thấy các HĐTN được GV vận dụng một cách linh hoạt và hiệu quả hơn;

4. Kết quả khảo nghiệm, giá trị khoa học của vấn đề nghiên cứu, phạm vi và hiệu quả ứng dụng;

Sau một thời gian thực hiện giải pháp, bản thân tôi nhận thấy chất lượng giáo dục nói chung và công tác chủ nhiệm nói riêng của giáo viên trong trường đã có bước tiến rõ rệt.

Đặc biệt là kết quả thi giáo viên chủ nhiệm giỏi cấp thị, cấp tỉnh đạt thành tích cao và GVCN đã tổ chức cho học sinh thực hiện rất hiệu quả các HĐTN.

Bảng 1: Kết quả đánh giá về nghiệp vụ, kỹ năng công tác chủ nhiệm lớp năm học 2022-2023;

NỘI DUNG KHẢO SÁT	SỐ GV CN	TỐT		ĐẠT		CHƯA ĐẠT	
		SL	TL	SL	TL	SL	TL
Số GV nêu được vị trí, vai trò của GVCN lớp	15	10	66,67	5	33,33	0	0.0
Số GV xây dựng được 1 Kế hoạch		13	86,67	2	13,33	0	0.0
Số GV tổ chức thành thạo tiết HĐTN-Sinh hoạt lớp		14	93,34	1	6,66	0	0.0
Số GV tổ chức, hướng dẫn cho học sinh múa hát tập thể		12	80,00	3	20,00	0	0.0
Số lớp học được trang trí	15	13	86,67	2	13,33	0	0.0

Bảng 2: Thống kê chất lượng Toán, Tiếng Việt cuối năm học năm học 2022-2023

MÔN HỌC	Khối lớp	TSHS	Chưa hoàn thành	
			Số lượng	Tỉ lệ %
Toán	1	109	4	3,66
	2	99	0	0,0
	3	94	1	1,06
	4	97	0	0,0
	5	89	0	0,0
	CỘNG		488	5
Tiếng Việt	1	109	4	3,66

	2	99	0	0,0
	3	94	1	1,06
	4	97	0	0,0
	5	89	0	0,0
	CỘNG	488	5	1,02

Qua bảng số liệu khảo sát thực trạng và bảng số liệu báo cáo kết quả khảo nghiệm thời điểm bắt đầu từ giữa học kì 1, năm học 2022- 2023, chất lượng môn Toán tỉ lệ HS chưa hoàn thành từ 4,9% đã giảm xuống còn 1,02 %, môn tiếng Việt từ 5,8 cũng giảm xuống còn 1,02%. Chất lượng đội ngũ giáo viên chủ nhiệm được nâng lên rõ rệt, đặc biệt năm học 2022 – 2023, trường có 2 giáo viên tham gia hội thi GVCNG cấp tỉnh và đều đạt. Kết quả này cho thấy, đó là cả một sự nỗ lực rất lớn của tập thể nhà trường nói chung và bản thân tôi nói riêng trong công tác quản lý để nâng cao chất lượng đội ngũ, góp phần cải tiến chất lượng giáo dục của nhà trường ngày một đi lên.

III. KẾT LUẬN VÀ KIẾN NGHỊ

1. Kết luận

Để nêu cao vai trò của nhà giáo dục, người giáo viên chủ nhiệm phải có tài năng, năng lực mới đảm nhận được vai trò của mình. Trước hết, họ phải là những nhà giáo dục chứ không phải những “thợ dạy” hay những “thợ dạy biết phê học bạ”. Chỉ có xác định đúng mỗi giáo viên chủ nhiệm phải là nhà quản lý lãnh đạo tập thể học sinh (lớp học) nhưng họ cũng là nhà giáo dục, phải có đủ tài năng sư phạm mới tác động hỗ trợ từng học sinh hoàn thiện phát triển nhân cách, đồng thời là người tổ chức, phối hợp các lực lượng giáo dục sao cho có hiệu quả nhất trong việc tác động đến sự phát triển nhân cách người học.

Chính vì vậy, là người làm công tác quản lý cần nắm được vị trí, vai trò của GVCN trong nhà trường, nhất là trong thời điểm đổi mới giáo dục phổ thông theo chương trình 2018 để đánh giá phẩm chất - năng lực hiện có của mỗi giáo viên, từ đó có kế hoạch chỉ đạo thực hiện tự bồi dưỡng và bồi dưỡng, phân công chuyên môn phù hợp với năng lực từng giáo viên, giúp họ tự ý thức học tập nâng cao trình độ, năng lực chuyên môn, rèn luyện phẩm chất đạo đức, tác phong của người giáo viên- là tấm gương cho học sinh noi theo, góp phần nâng cao chất lượng giáo dục của nhà trường cũng như thực hiện mục tiêu chương trình giáo dục phổ thông 2018.

Qua thời gian thực hiện giải pháp nêu trên, tôi thấy kết quả các mặt trong công tác chủ nhiệm đã thay đổi và hiệu quả rõ rệt. Từ việc xây dựng kế hoạch, công tác

triển khai thực hiện đã có sự đồng bộ, thống nhất. Công tác phối kết hợp giữa gia đình- nhà trường đã đi vào quy cũ, góp phần tích cực cải thiện và nâng cấp cơ sở vật chất, nâng cao dần chất lượng giáo dục hàng năm.

3. Kiến nghị

- Đối với Phòng GDĐT: Ngoài việc mở các lớp tập huấn chuyên môn, Phòng GD&ĐT cần mở thêm các lớp tập huấn về công tác chủ nhiệm lớp. Tổ chức “Ngày hội GVCN lớp” để giáo viên được giao lưu, trao đổi kinh nghiệm.

- Đối với nhà trường: Nhà trường cần tạo điều kiện về kinh phí phù hợp hơn nữa trong công tác tập huấn, bồi dưỡng chuyên môn nghiệp vụ cũng như kinh phí tổ chức một số hoạt động về mô hình GVCN lớp cho đội ngũ giáo viên trong nhà trường. Cần trang bị thêm một số tài liệu tại Thư viện về công tác chủ nhiệm lớp để giáo viên nghiên cứu.

- Đối với giáo viên: Mỗi giáo viên cần có trách nhiệm tự học tập để nâng cao trình độ, năng lực hơn nữa. Cần phát huy hết khả năng và trách nhiệm của mình đối với học sinh “Tất cả vì học sinh thân yêu”

Thống Nhất, tháng 03 năm 2024

NGƯỜI VIẾT

Trần Thị Vân Anh

XÁC NHẬN CỦA HỘI ĐỒNG KHOA HỌC CẤP TRƯỜNG

.....
.....

TÀI LIỆU THAM KHẢO

1. Thông tư 28/2020/TT-BGDĐT ban hành Điều lệ trường Tiểu học;
2. Thông tư 27/2020/TT-BGDĐT quy định đánh giá học sinh Tiểu học;
3. Quyết định 658/QĐ-SGDĐT ban hành Quy chế đánh giá, công nhận sáng kiến của ngành Giáo dục và Đào tạo tỉnh Đắk Lắk;
4. Tài liệu về GVCN của tiến sĩ Nguyễn Tùng Lâm;
5. Một số tài liệu khác.

MỤC LỤC

STT	Nội dung	Trang
I.	PHẦN MỞ ĐẦU.	1
1.	Lý do chọn đề tài.	1
2.	Mục tiêu, nhiệm vụ của đề tài.	2
3.	Đối tượng nghiên cứu.	2
4.	Giới hạn của đề tài.	2
5.	Phương pháp nghiên cứu.	2
II.	PHẦN NỘI DUNG.	3
1.	Cơ sở lý luận.	3- 4
2.	Thực trạng vấn đề nghiên cứu.	4 - 8
3.	Nội dung và hình thức của giải pháp/biện pháp	8 - 20
III.	PHẦN KẾT LUẬN VÀ KIẾN NGHỊ.	20
1.	Kết luận	20
2.	Kiến nghị	21